

**Tramarin Snc di Tramarin Andrea e Sergio
vastaan
Euroopan yhteisöjen komissio**

Kumoamiskanne — Tutkittavaksi ottaminen — Valtiontuki — Ilmoitetun tukisuunnitelman muuttamista koskeva komission kehoitus — Toimi, joka voi olla kanteen kohteena — Toimi, jolla on oikeusvaikutuksia — Kanteen nostamisen määrääjat — Alkamisajankohta — Tiivistelmän julkaiseminen Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä — Internet-sivusto

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräys (viides jaosto)
21.11.2005 II - 4769

Määräyksen tiivistelmä

1. *Kumoamiskanne — Kannekelpoiset toimet — Käsite — Toimet, joilla on sitovia oikeusvaikutuksia — Valmistelevat toimet eivät ole kannekelpoisia (EY 230 artikla)*
2. *Valtiontuki — Tukisuunnitelmat — Komission suorittama tutkinta — Alustava vaihe ja kontradiktorinen vaihe — Tuen soveltuvuus yhteismarkkinoille — Arviointivaikeudet — Komission velvollisuus aloittaa kontradiktorinen menettely — Mahdollisuus aloittaa*

keskustelu jäsenvaltion kanssa alustavan menettelyn vaiheessa vaikeuksien ratkaisemiseksi — Kehotus muuttaa ilmoitettua suunnitelmaa — Valmisteleva toimenpide (EY 88 artiklan 2 ja 3 kohta; neuvoston asetuksen N:o 659/1999 4 ja 6 artikla)

3. *Kumoamiskanne — Määräajat — Alkamisajankohta — Julkaisemispäivä — Päivän, jona toimesta saadaan tieto, toissijaisuus — Toimet, jotka julkaistaan asianomaisen toimielimen vakiintuneen käytännön mukaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä — Julkaiseminen — Käsite (EY 230 artiklan viides kohta)*
4. *Oikeudenkäyntimenettely — Kanteen nostamisen määräajat — Määräajan menettäminen — Ennalta arvaamattomat seikat tai ylivoimainen este — Anteenksi annettava erehdys (Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 45 artiklan 2 kohta)*

1. Kumoamiskanteen kohteena voivat olla ainoastaan sellaiset toimet tai päätökset, joilla on sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen selvästi tämän oikeusasemaa. Kun on kyse toimista tai päätöksistä, jotka tehdään monivaiheisessa menettelyssä eli esimerkiksi sisäisessä menettelyssä, kannekelpoisia ovat ainoastaan sellaiset toimenpiteet, joissa lopullisesti vahvistetaan toimielimen kanta kyseisen menettelyn päätteeksi; sen sijaan menettelyn kuluessa tehdyt toimenpiteet, joilla valmistellaan lopullista päätöstä, eivät ole kannekelpoisia.
2. EY 88 artiklan 3 kohdan mukaisen alustavan tutkintavaiheen, jota säännellään asetuksen N:o 659/1999 4 artiklassa, tarkoituksena on ainoastaan antaa komissiolle riittävä pohdinta- ja tutkinta-aika, jotta se voisi muodostaa ensikäsityksen sille ilmoitetuista tukisuunnitelmista ja, ilman että syvällisempi tutkimus olisi tarpeen, päätellä, että tukisuunnitelmat soveltuvat yhteen perustamissopimuksen kanssa, tai päinvastoin todeta, että niiden sisällön perusteella tätä yhteensoveltuvuutta on pidettävä kyseenalaisena.

(ks. 25 kohta)

EY 88 artiklan 2 kohdassa ja asetuksen N:o 659/1999 6 artiklassa tarkoitettu muodollinen tutkintamenettely, jonka perusteella komissio saa kattavat tiedot asiaan liittyvistä seikoista, ennen kuin se

tekee päätöksensä, on välttämätön, jos komissio kohtaa vakavia vaikeuksia arvioidessaan tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille.

Vaikka komission harkintavalta on sidottua virallisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen osalta, sillä on kuitenkin tiettyä harkintavaltaa, kun se selvittää ja tutkii yksittäistapaukseen liittyviä seikkoja sen määrittämiseksi, aiheuttavatko nämä seikat vakavia vaikeuksia. EY 88 artiklan 3 kohdan tarkoituksen ja komissiolle kuuluvan hyvää hallintoa koskevan velvollisuuden mukaan komissio voi erityisesti aloittaa keskustelut tuen ilmoittaneen valtion tai kolmansien kanssa ratkaistakseen alustavan menettelyn kuluessa mahdollisesti ilmenneet vaikeudet.

Asetuksen N:o 659/1999 säännösten tarkastelu osoittaa, että vaikka komissiolla on virallisen tutkintamenettelyn yhteydessä toimivalta velvoittaa jäsenvaltio muuttamaan tukisuunnitelmaansa tietynsuuntaisesti sen uhalla, että suunnitelma muuten katsottaisiin yhteismarkkinoille soveltumattomaksi, siltä puuttuu tämä toimivalta alustavan tutkinnan yhteydessä, ja jollei se aloita virallista tutkintamenettelyä, sillä ei ole muuta vaihtoehtoa kuin tehdä vastustamatta jättämistä koskeva päätös.

Tästä seuraa, että komission alustavan menettelyn kuluessa kansallisille viranomaisille osoittama kirje, jossa se tuo esiin, että ehdotetun suunnitelman yhteismarkkinoille soveltuvuuden tutkimisessa on ilmennyt ongelmia, ja vain kehottaa kansallisia viranomaisia peruuttamaan ehdotuksensa tilanteessa, jossa ne voivat vapaasti valita ratkaisunsa, katsotaan edellä mainituksi keskusteluksi, eikä kyse ole toimesta, jolla on sitovia oikeusvaikutuksia, vaan toimesta, jolla yksinomaan valmistellaan komission lopullista päätöstä.

(ks. 27–29 ja 30–36 kohta)

3. EY 230 artiklan viidennen kohdan sanamuodosta ilmenee, että päivä, jona säädöksestä saadaan tieto, on kanteen nostamista koskevan määräajan alkamispäivän perusteena toissijainen säädöksen julkaisemispäivään tai sen tiedoksiantamispäivään nähden.

Silloin, kun säädöstä ei ole julkaistu tai annettu tiedoksi, sen, joka on tietoinen itseään koskevan säädöksen olemassaolosta, on pyydettävä koko säädösteksti kohtuullisessa ajassa, mutta tämä varaus huomioon ottaen kanteen nostamiselle varattu määräaika voi alkaa kulua vasta siitä hetkestä lähtien, kun kyseinen kolmas on saanut kyseisen säädöksen sisällöstä ja perusteluista niin täsmälliset tiedot, että se voi menestyksekkäästi

käyttää kanneoikeuttaan. Kuitenkin siltä osin kuin on kyse säädöksistä, jotka julkaistaan asianomaisen toimielimen vakiintuneen käytännön mukaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä, vaikka kyseinen julkaiseminen ei ole niiden soveltamisen edellytys, tiedonsaamispäivää koskevaa perustetta ei voida soveltaa ja kanteen nostamisen määräaika alkaa kulua julkaisemispäivästä. Tällaisessa tilanteessa kolmas, jota asia koskee, voi perustellusti luottaa siihen, että kyseessä oleva säädös julkaistaan.

Sitä, että komissio antaa kolmansille oikeuden tutustua sen Internet-sivustolla olevaan päätöksen tekstiin kokonaisuudessaan, ja sitä, että Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä julkaistaan tiivistelmä, jonka perusteella ne, joita asia koskee, voivat yksilöidä kyseessä olevan päätöksen, ja jolla näille ilmoitetaan tästä mahdollisuudesta tutustua päätökseen Internetin kautta,

on pidettävä EY 230 artiklan viidennessä kohdassa tarkoitettuna julkaisemisena.

(ks. 48, 49 ja 53 kohta)

4. Prosessuaalisia määräaikoja koskevien yhteisön säännösten soveltamisesta voidaan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 45 artiklan toisen kohdan mukaisesti poiketa vain ennalta arvaamattomien seikkojen tai ylivoimaisen esteen vuoksi ainoastaan täysin poikkeuksellisissa olosuhteissa tai anteeksiannettavan erehdyksen vuoksi, siltä osin kuin näiden säännösten ankara soveltaminen vastaa oikeusvarmuuden vaatimuksia sekä tarvetta välttää oikeudenhoidossa kaikkea syrjintää ja mieltävaltaista kohtelua.

(ks. 60 kohta)